

JALGRATTURI KURSUSE TÖÖPLAAN 2026

Tahkuranna Lasteaed-Algkool

Kuupäev	Teema	Märkused	Ak. tunde
4.märts	1. Põhimõisted liikluses, nõuded jalgrattale ja jalgratturile, kiiver	Munakiiver, tehnonõuded jalgrattale	1
11.märts	2. Jalgratturi märguanded pööramisel ja seisma jäämisel, heatahtliku liikluskultuuri kujundamine		1
18.märts	3. Teekattemärgistus, sõiduki asukoht sõitmisel, reguleerija märguanded		1
25.märts	4. Samaliigiliste teede ristmik, ringristmik		1
1.aprill 8.aprill 22.aprill	5. Tutvumine liiklusmärkidega, hoiatusmärgid, eesõigusmärgid, keelu- ja mõjualamärgid, kohustusmärgid, osutusmärgid, juhatusmärgid, teeninduskohamärgid, lisateatetahvlid	Liiklusmärkide komplekt	6
29.aprill	6. Jalgratta tehnilise korrasoleku kontroll Kiivrite kontroll, reguleerimine Sõidu harjutamine õppeväljakul	Koonused, kriidid, muud vahendid.	2
6.mai 13.mai 20.mai	7. Sõidu harjutamine liikluses	Eelnevalt paika panna (läbi sõita) marsruut, ohutusvestid, võimalusel kaasata lapsevanemaid	3
27.mai	8. Liiklustestide lahendamine	Harjutustestid	3
2.juuni	9. Teooriaeksam		1
2.juuni	10. Sõidueksam platsil		1
2.juuni	11. Sõidueksam liikluses või imiteeritud liiklusega väljakul		1

* kuupäevad võivad muutuda, arvestades kõiki õppetöö vajadusi.

1. Põhimõisted liikluses

Pärast koolitust õpilane teab järgmiste, vahetult sõiduki liikumisega seotud mõistete tähendust: anda teed; eesõigus; peatumine ja parkimine; möödasõit ja möödumine; pööre; ümberpõige; liiklusõnnetus; liikleja, juht, sõitja, jalakäija; liikluskorraldusvahend; tee, sõidutee, peatee, sõidurada, eraldusriba, kõnnitee, jalgte, jalgrattate, jalgratta- ja jalgte, jalgrattarada, teepeenar, ülekäigurada, ülekäigukoht, õueala;

Nõuded jalgrattale, jalgratturile ja kiivriks

Õpilane teab, mis on jalgrattal kett; hammasrattad , käiguvaheti. , selgitab pidurite tööd; mis juhtub kui õhurõhk rehvis on vale; rattalaagris on ülemäärane või ettenähtust väiksem lõtk. Sõidul kannab standardile EVS-EN 1078 vastavat kaitsekiivrit ja standardile EVS-EN 1150 või EVS-EN 471 vastavat, sobivas suuruses ohutusvesti .

Oskab näidata joonisel sõiduki tulesid ja helkureid ja teadma nende kasutamise korda; teab millega lisaks valgustusseadmetele peab sõiduk olema varustatud; toob näiteid sellise lisavarustuse kohta, mis aitab muuta sõidukit nähtavamaks ja suurendab sõidu mugavust ja ohutust.

2. Jalgratturi märguanded pööramisel ja seisma jäämisel, heatahtliku liikluskultuuri kujundamine

Õpilane oskab:

selgitada, kuidas anda hoiatusmärguannet käega enne sõidu alustamist, pööret, ümberreastumist või etteavatsetud peatumist; selgitada ohte, mis võivad tekkida väära suunamärguande korral; põhjendada, miks hoiatusmärguanne ei anna juhile eesõigust ; millal tuleb anda helisignaali.

Liiklusreeglite õpe annab õpilasele liikluseeskirja tundmise ning lugupidava hoiaku kaasliiklejate suhtes; oskuse hinnata liiklusolukorda; riskiteadlikkuse; objektiivse enesehinnanguvõime.

Lugupidav hoiak teiste liiklejate suhtes on oskus hinnata ja endas arendada liikluskultuuri (olukorra ettenägemise oskus, otsustus- ja vastutusvõime)

3. Teekatemärgistus, sõiduki asukoht sõitmisel, reguleerija märguanded

Õpilane tunneb ja selgitab:

Piltidelt jalgratturile vajalike teekatemärgiste ja püstmärgiste tähendust.

Õpilane oskab: paikneda jalgrattaga sõidul asulas ja asulavälisel teel õigesti; oskab kasutada jalgrattateed ; teab ristmikku ületades paiknemist enne ristmikku, ristmikul ja pärast ristmikku; paikneb õigesti enne ja pärast vasak- või tagasipööret; teab, miks vasak- ja tagasipööre on ohtlikud manöövrid ning oskama liiklussituatsioonist lähtuvalt vastu võtta otsust vasakpöörde või tagasipöörde sooritamise asemel ületada ristmik jalgratast käekõrval lükates jalakäijana.

Oskab selgitada pildi abil reguleerija märguandeid, nende tähendusi ja lubatud liikumissuundi, oskama selgitada fooritulede tähendusi ja lubatud liikumissuundi.

4. Samaliigiliste teede ristmik, ringristmik

Õpilane teab rakendada teeandmis reegleid, mis kehtivad samaliigiliste teede ristmikel , eesõigusmärkidega ristmikel, reguleeritud ristmikel ja ringristmikel . Valib koha, arvestades sõidusihiga pärast ristmikku, kasutab nähtavusvõimalusi orienteerumaks muus liikluses ja kohandub sellega, näitab selgelt oma teeandmis kohustust ja kinnipidamise kavatsust.

5. Tutvumine liiklusmärkidega, hoiatusmärgid, eesõigusmärgid, keelu- ja mõjualamärgid, kohustusmärgid, osutusmärgid, juhatusmärgid, teeninduskohamärgid, lisateetatähvliid

Õpilane oskab, teab ning selgitab:

jalgratturile vajalike liiklusmärkide ja lisateetatähvlite tähendusi; näitab pildidel jalgratturile vajalike liiklusmärkide mõjupiirkondi;

6. Jalgratta tehnilise korrasoleku kontroll, kiivrite kontroll, reguleerimine. Sõidu harjutamine õppeväljakul.

Õpilane oskab: Kontrollimise teel kindlaks teha sõiduki järgmiste osade vead ja kulumise: pidurid; juhtimisseadmed; rattad koos rehvidega; valgustusseadmed ja helkurid; porikaitsmed; jõuülekandekett; esikahvli ja tagaratta kinnitus; amortisaatorid ja vedrud; reguleerimisseadmed; kinnituskohad; reguleerida pidureid ja ketti.

Õpilane oskab kasutada ja hooldada jalgratturi varustust, kontrollib kiivrit ja reguleerib kiivri rihmad.

Sõidu harjutamine õppeväljakul: Õpilane tutvub jalgratta juhtimisseadmetega ning saab õpetuse nende täpsest ja koordineeritud kasutamisest jalgratta juhtimisel. Õpilane saab õpetuse, kuidas sujuvalt liikumist alustada ja ohutult peatuda ning õigetest juhtimisvõtetest manööverdamisel. Õpib jalgratta tasakaalus hoidmist ning harjutab slaalomi sõitmist, suuna näitamist ning pidurdamist tasemeni, mis lubaks ohutult teha sõiduõpet teel.

7. Sõidu harjutamine liikluses

Õpilane õppesõidul kannab standardile EVS-EN 1078 vastavat kaitsekiivrit ja standardile EVS-EN 1150 või EVS-EN 471 vastavat, sobivas suuruses ohutusvesti .

Oskab alustada sõitu teeservast muud liiklust jälgides ja paikneb teel ja sõidureas õigesti; valib kiiruse, arvestades liikluskorraldusvahendeid, teekatte iseloomu ja seisundit; kavandab oma sõidujoont nii, et kitsastel sõiduradadel vältida sõitu kahes reas, enne ristmikku valib sobiva koha teel, arvestades seda, kuhu kavatsetakse sõita pärast ristmiku ületamist, uurib kogu nähtavuspiirkonda ja on valmis tegutsema.

8. Liiklustestide lahendamine

Õpilane valmistab ette ennast liiklusteooria läbimiseks, selleks lahendab ta harjutusteste ja koos õpetajaga analüüsitakse liiklustesti tulemust, et saada aru milles vigu tehti.

9. Teooriaeksam

Eksamiküsimuste valdkond

Teeandmise kohustus: a) sõiduteele sõit hoovist, teega külgnevalt alalt ja teepeenralt, b) ristmikel. Küsimusi 2

Sõiduki asukoht sõitmisel: a) asulas, b) väljaspool asulat, c) manöövri sooritamisel ;küsimusi 3
Vasak- ja tagasipööre: a) ristmikul, b) ristmikevahelisel alal. Küsimusi 2.

Ümberpõige . küsimusi 1

Sõitmine ristmikel: a) reguleerimata ristmikul, b) reguleeritud ristmikul. Küsimusi 2
Sõidutee ületamine ülekäigukoha või ülekäiguraja kaudu. küsimusi 1
Juhi kohustused jalakäijate ohutuse tagamisel. Küsimusi 1
Sõitmine jalgrattateel või jalgratta- ja jalgteel. Küsimusi 1
Sõitmine pimedal ajal ja halva nähtavuse tingimustes. Küsimusi 1
Jalgratturi ja pisimopeedijuhi ohutus ja käitumine liikluses. Küsimusi 1

Kokku küsimusi 15, õigesti peab olema vastatud 13 küsimust.

Teooriaeksami küsimuste sisu on suunatud liiklusolukorra hindamisele, ohu tajumisele, selle ennetamisele ning ohutu ja teisi liiklejaid arvestava sõidustiili arendamisele. Iga küsimuse juurde lisatakse 2-4 vastusevarianti. Eksamiküsimuste vastusevariantides peab olema ainult üks õige vastusevariant.

10. Sõidueksam platsil

Slaalomi sõitmine; Sõitmine koridoris; Kaheksa-kujundi sõitmine
Vea ilmnemisel on lubatud sõiduharjutuse üks korduskatse. Korduskatse ebaõnnestumisel loetakse sõidueksam mittesooritatuks.
Sõidueksami esimene järk loetakse mittesooritatuks, kui eksamineeritav: 1) tekitab harjutuse sooritamisel liiklusohtliku olukorra; 2) sõidab kujundit tähistavatesse piiridesse; 3) ohustab inimest või teist sõidukit; 4) kukub, või 5) ei soorita sõidueksami esimese järgu harjutusi 10 minuti jooksul.

11. Sõidueksam liikluses või imiteeritud liiklusega väljakul

Sõidueksami teises järgus kontrollitakse õuealateel, väikese liiklussagedusega asulateel või muus jalgrattaliikluseks ohutus kohas või imiteeritud liiklusega platsil juhiloa taotleja liikluses osalemise oskusi.
Eksamineerija hindab järgmisi oskusi: jalgratta valitsemine; tähelepanelikkus; kõigi suundade jälgimine; sõidueesõigus/teeandmine; jalgratta õige asukoht teel; märguanded; pidurdamine ja peatumine.
Kui eksamineerija märkab olulist viga, võib ta lugeda sõidueksami mittesooritatuks. Olulisteks vigadeks loetakse järgmised liiklusnõuete rikkumised: 1) jalakäija, teise liikleja või enda ohustamine või liiklusohtliku olukorra tekitamine; 2) liiklusmärkide korduv mitteamestamine; 3) muude vigade kordumine.

Kokku minimaalselt 20 akadeemilist tundi.